

นาครพิษ : ภัยแห่งชุมชน

"นาครพิษ : ภัยแห่งชุมชน - TOXICITY:COMMUNITY IN HARARD" เป็นชื่อ งานแสดง แฟกซ์ศิลป์(FAX ART)นานาชาติ ซึ่ง ศูนย์บ้านเด็ก และ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสุขภาพและความปลอดภัยของคนงาน ร่วมกันจัดขึ้น เนื่องในวันแรงงานสากล ระหว่างวันที่ 1-7 พฤษภาคม ที่ศูนย์บ้านเด็ก นครบุรี

จุมพล อภิสุข หนึ่งในหกผู้ดำเนินการ อันประกอบด้วย ไมเกิ้ล กริมม์, ซิรี ชีวา, จิตติมา ผลเสวก, ไพศาล เปลี่ยนบางช้าง และ ภูวดล ไชยอุดม รับผิดชอบนำสำเนาและเอ็ดของงานนี้ให้ถึง

โดยเชื่อว่า แม้ในต่างประเทศจะมีงานแสดงนิทรรศการศิลปะแบบแฟกซ์ศิลป์มาหลายครั้ง แต่นี่เป็นกาแสดง แฟกซ์ศิลป์ครั้งแรกในเมืองไทย

แฟกซ์ศิลป์ คืออะไร

คำตอบที่อธิบายให้เข้าใจได้ง่ายที่สุด ก็คือ งานศิลปะ จากเครื่องแฟกซ์ นั่นเอง

"เราจะใช้เครื่องแฟกซ์เป็นสื่อในการส่งผลงาน ที่อาจเป็นข้อความ บทกวี เพลง โน้ตเพลง ภาพถ่าย"

โดยงานนี้เขาได้เชิญชวนให้ผู้ที่สนใจร่วมในงานแสดง โดยส่งผลงานแฟกซ์ ไปที่หมายเลข(02) 526-3294 ได้ทุกวัน ซึ่งที่นั่นจะมีศิลปิน นักดนตรี นักเขียน และทีมงานเขียนไปออร์บ และนำไปจัดแสดง

นั่นก็แสดงว่าในแต่ละวัน"ผลงานแฟกซ์ศิลป์" จะมีลักษณะแตกต่างกันไป

จากนั้นก็รวบรวมจัดพิมพ์เป็นหนังสือบันทึกผลงานทั้งหมดที่ส่งเข้ามาเพื่อมอบให้พิพิธภัณฑ์แรงงาน กทม.

สำหรับประเด็นที่น่าเสอนนั้นประกอบด้วย อันตรายจากสารเคมี, สภาพสิ่งแวดล้อมในสำนักงาน, ความปลอดภัยในที่ทำงาน, การดูแลทุกข์สุข, สุขภาพคนงาน, สวัสดิการที่ดีของคนงานและชุมชน, ความรับผิดชอบในฐานะเพื่อนมนุษย์, การให้ข้อเท็จจริงและการเตือนภัยต่อชุมชน, วัฒนธรรมกับเทคโนโลยี, จริยธรรมกับความยุติธรรม รวมทั้งเรื่องของชุมชน ครอบครัว และเด็ก

"ตอนนี้บ้านเรามีปัญหาในเรื่องของแรงงาน เรื่องความปลอดภัยของคนใช้แรง ซึ่งเราเห็นว่าทุกคนแม้จะไม่ได้เป็นผู้ใช้แรงงานก็สามารถเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือได้ และในวันที่ 1 พฤษภาคม ก็เป็นวันแรงงานแห่งชาติพอ

ในงาน จุมพลเขาบอกว่า นอกจากจะมีภาพแฟกซ์ศิลป์แล้ว ยังมีภาพจากเหตุการณ์ไฟไหม้โรงงานผลิตตุ๊กตาเคเดอร์ช ที่เป็นข่าวเกรียวกราว และภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแรงงานอันน่าสยใจ มาให้

ชมอีกด้วย

งานนี้ไม่เพียงแต่จะเหมาะสมสำหรับผู้ใช้แรงงานทุกๆ คนแล้ว ยังเหมาะสมอย่างยิ่งที่เจ้าของโรงงานควรจะหาเวลาไปชม

วันศุกร์ที่ 22 เมษายน พุทธศักราช 2537

รู ลี ๑๖

บทกวีศิลปะที่ถูกตั้งคำถาม

ศิลปะเป็นต่างชาติเขาจะมองให้ถูกคำของงานมาก" จุมพลกล่าว
 จากกาเปิดรับแฟกซ์ตั้งแต่วันที่ 1-7 พฤษภาคมที่ผ่านมา นั้น ปรากฏว่ามีผู้ส่งแฟกซ์
 เข้ามารวมเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ใช่เพียงจิตรกรเท่านั้นที่ส่งมา ยังมีนักเขียน นักร้อง หรือ
 แม้แต่หญิงบริการตามสถานเริงรมย์ ก็ส่งแฟกซ์ มาร่วมด้วย
 ในระหว่างที่มีการเปิดรับแฟกซ์จากศิลปินสาขาต่างๆ นั้น ที่ศูนย์บ้านดึกก็จะมีศิลปิน
 มากมายรับแฟกซ์ ซึ่งแฟกซ์ที่ได้รับนั้นศิลปินจะใช้เป็นจุดบันทึกลงใจในการผลิตผลงานทาง
 ศิลปะออกมาในแต่ละวันด้วย
 "จุมพล อภิศฐ" อธิบายถึงรูปแบบการทำงานศิลปะแบบนี้ว่า เป็นแบบ
 "PERFORMANCE ARTS" ในประเทศไทยถือว่ายังเป็นของใหม่อยู่
 โดยในวันแรก "จุมพล อภิศฐ" เป็นผู้แสดงผลงานเองโดยใช้ชื่อว่า "ทำงานทั้งวัน"
 วันที่ 2 พฤษภาคม ไททอล เปลี่ยนบางช่วง ทำผลงานชื่อ "ความตายของพวกเขาอยู่
 ที่ไหน" วันที่ 3 พฤษภาคม จิตติมา ผลเสวก ทำผลงานชื่อ "ไม่มีชื่อ" วันที่ 4
 พฤษภาคม ฐวดีล ไชยคุณา ทำผลงานชื่อ "2" วันที่ 5 พฤษภาคม ชีวี ชีวา ทำผล
 งานชื่อ "ถันถูกข่มขืน" และวันที่ 6 พฤษภาคม "ไม่เกิด กริมม์" ศิลปินออสเตรเลีย
 ทำผลงานชื่อ "BED"
 การแสดงผลงานของบรรดาศิลปินในแต่ละวันดังกล่าวจะเป็นการพยายามถ่ายทอด
 อารมณ์นึกคิดของตนเองโดยใช้ศิลปะเข้าปรับใช้
 อย่างงานของ "จุมพล" นั้นเป็นการเสนอความคิดให้ผู้ที่มาชมได้มองเห็นว่า
 การทำงานของผู้ใช้แรงงานทั้งหลายไม่ได้มีความปลอดภัยเท่าที่ควร
 โดยเขาใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ไม้ไผ่ หมวกนิรภัย เข็ม เข็มเจาะเป็นองค์ประกอบ
 เขาเริ่มทำงานโดยยืนบนโต๊ะขึ้นไปบนที่สูง จากนั้นก็ได้แสดงความผิดพลาดที่ตัวเองไม่
 ได้ตั้งใจทำออกมาในรูปแบบต่างๆ
 "มันเป็นการแสดงเพื่อสื่อให้เห็นว่าการทำงานเราต้องอยู่ใกล้กับความเสียดุลตลอดเวลา
 แม้แต่หนังสือพิมพ์ที่นำมาใช้ในการแสดงเมื่อจับต้องสารเคมีก็จะมาติดอยู่ที่มือเรา แล้ว
 หนังสือพิมพ์ที่นำมาใช้เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ 1 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันแรงงาน เราก็
 อาจจะดูว่ามีฉบับใดบ้างที่เสนอข่าวเกี่ยวกับวันแรงงานบ้างแต่ปรากฏว่ามีอยู่เพียง 2
 ฉบับเท่านั้นจากที่ชื่อมาเกือบทุกยี่ห้อทุกฉบับ นี่ก็เป็นการแสดงให้เห็นอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อ
 มวลชนบางแขนงยังให้ความสำคัญกับผู้ใช้แรงงานน้อยไปทั้งๆ ที่กลุ่มคนเหล่านี้มีความสำ
 คัญต่อการพัฒนาสังคมเป็นอย่างมาก"

แค่ทางเดียว ทำให้หนีออกมาไม่ทัน และโครงของอา
 ควายเป็นเหล็กที่โหนแข็งแรงเมื่อโดนความร้อนก็ถล่มทับ
 คนงาน ผมว่ามันเป็นความหกละหลวมของกฎหมายที่
 ไม่ได้มาดูแลเอาใจใส่กันอย่างจริงจัง และแทบทุกครั้งที่
 จะพบว่า เจ้าของมักจะโยนความผิดไปให้คนอื่นทั้งๆ
 ที่มีการก่อสร้างที่ไม่ถูกต้องมาตั้งแต่ต้นแล้ว-แต่ก็สา
 มารกที่จะสร้างได้โดยทางการก็ไม่ได้ตรวจสอบหรือมี
 การยึดเงินได้ไต่"

จากปัญหาดังกล่าว "จุมพล" และทีมงาน จึงมีความ
 เห็นร่วมกันว่าควรจะต้องหนีปัญหาดังกล่าวออกมา โดย

ผ่านสื่อทางศิลปะไม่ว่าภาพ
 เขียน กวี ร้อยแก้วหรืออื่นๆ
 ก็ดีนั้นจะให้ศิลปินส่งแฟกซ์
 ผลงานมาที่ศูนย์ บ้านดึก
 ถนนติวานนท์ จ.นนทบุรี
 ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการค้า
 เน้นกิจกรรมนี้

จากแนวคิดดังกล่าว
 กลุ่มผู้ดำเนินการได้ส่งคำ
 เชิญชวนไปยังศิลปินต่างๆ
 ทั้งในประเทศไทยและต่าง
 ประเทศ เช่น ออสเตรเลีย
 ญี่ปุ่น อเมริกา แคนาดา อัง
 กฤษ เซอร์เบีย เวสเบียม
 ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนี
 เซีย ฮองกง เป็นต้น ซึ่ง
 เหล่าศิลปินก็ได้ให้ความร่วม
 มิตเป็นอย่างดี

"แฟกซ์ ที่ดอบอกกับ
 มา มีทั้งของศิลปินไทย
 และต่างชาติ โดยเฉพาะ

แต่ ตุ๊กตา

ตุ๊กตา ตัวนั้น ตาใส
 ไทรทนต์ ข้างตั่ง ของอด

มือวัด ทุกัน บรวง
 ลงเต็ม หัวใจ ดวงน้อย
 ดวงตะวัน ของวัน เป็นวัย
 อายกษ ของเธอ ว่าร้อน
 หนึ่งใบด้าน ด้านเก่า อากว
 กองฟอน เพลิงตม รกัเธอ
 เธอทำให้ นายทุน ร่ำรวย
 เธอช่วย ให้เด็ก อิ่มแสบ
 ไร่ครวนทุน อ่ามเธอ ตกอถัม
 แทงกิม ทำร้าย ภายใจ
 ทัยสุด สัญญา ของจัน
 จันจะร้อง เพลงนี้ เพื่อเธอ

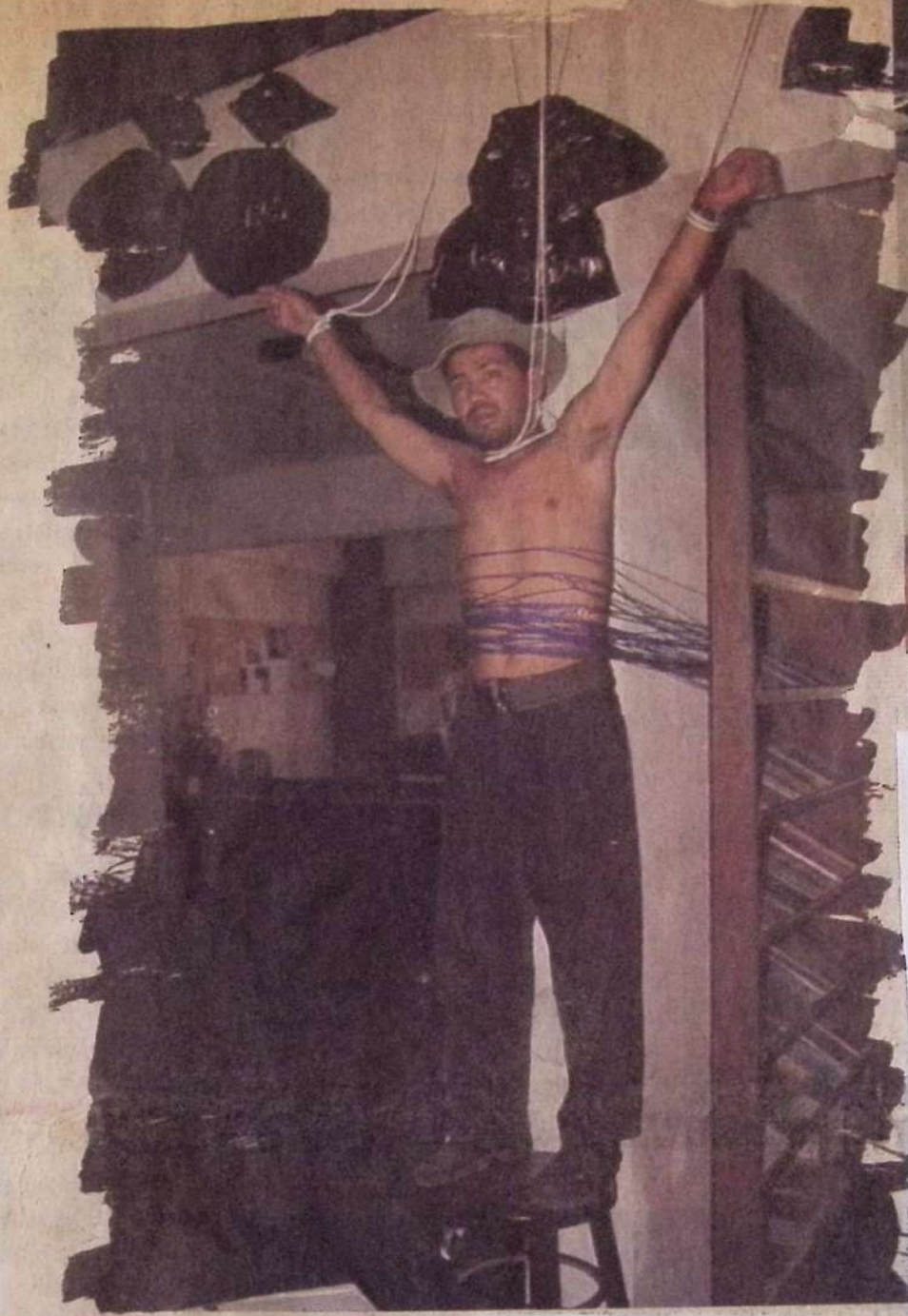
ผลงาน สหชาติ จันทิมาธร แฟกซ์มาร่วมงานแฟกซ์ศิลปินาวาชาติ

ส่วนหนึ่งของมโกลสีป

(จากซ้าย) ชีวี ชีวา กำลังแสดงงานชื่อ 'ฉันทนุชฌาน'

แฟกซ์จาก 'ผู้หญิงบาร์'

ฉันทำงานเป็นบาร์เทนดี

ทุกวันฉันจะต้องรีบออกมาทำงานซึ่งเริ่มงานตั้งแต่เวลา 18.00 น.

และไหน่อาทิตย์ฉันต้องมาก่อนเวลางานเป็นเวลา 2 วัน

ก็จะต้องมาก่อน 17.00 น.

จะต้องทำทุกอย่างในบาร์และต้องล้างแก้วด้วย

ถ้าวัน ไหน ไม่มาทำก็จะถูกตัดเงินเดือน

หรือถ้ามาสายก็จะถูกตัดนาทีละ 1 บาท

หรือถ้ามาสายเกิน 1 ชั่วโมงในวันนั้นก็ไม่ได้ทำได้เลย

ฉันคิดว่าค่าแรงวันหนึ่งๆ น้อยมาก

ได้วันละไม่ถึง 1 ร้อยบาท

ทำงาน ไม่มีเวลาหยุด

ถ้าไม่ว่า ไม่มีสิทธิที่จะได้ค่าแรงตามสมควรที่จะได้รับเหมือนบุคคลที่ทำงานตามโรงงานทั่วไป

ฉันอยากจะได้ว่าผู้หญิงที่ทำงานที่ขึ้นชื่อว่าบาร์ มัน ไม่ได้ตรงไหน

ถึงไม่มีใครสนใจในสิทธิของพวกเรา (เงินเดือนแค่ 2,500 บาท)

นักเขียนจากเอ็มพาวเวอร์ ซอยดาวน้อย